

Voorganger: ds. Bas van der Graaf – Huizen

Overdenking: *Op naar Jeruzalem, maar waarom?*
n.a.v. Mattheüs 4: 17-22

Lieve mensen,

Heeft iemand van jullie de woorden die we zojuist gelezen hebben, wel eens gebruikt om er de betekenis van Jezus' weg van lijden en sterven mee aan te duiden? Ikzelf eigenlijk niet, maar toen ik deze week eens echt goed naar deze woorden keek, dacht ik wel: *wat een verrassende woorden zijn dit eigenlijk*. Eigenlijk ligt de focus hier niet zozeer op het kruis, maar op wat eraan vooraf gaat en op wat er op volgt.

Wat gaat eraan vooraf? Jezus zegt: *'De Mensenzoon (dat is Hijzelf) zal aan de overpriesters en schriftgeleerden overgeleverd worden, en zij zullen Hem ter dood veroordelen.'* Jezus gaat dus in handen vallen van de religieuze leiders met wie hij het vanaf het begin aan de stok heeft gehad. Steeds legde Jezus met zijn woorden de waarheid van hun leven bloot. De waarheid dat achter hun vrome maskers een hart zat dat eigenlijk alleen op eigenbelang uit was.

Hypocrieten had Jezus hen genoemd, mensen van de buitenkant, maskerdragers, zonder dat het hart erbij betrokken was. Jezus had met heel veel gezag gesproken en de mensen hadden dat herkend. Jezus sprak met een gezag dat veel groter was dan dat van deze leiders. Die mannen konden niet

tegen Jezus op. En wat doen mannen met eigendunk, als ze dreigen te verliezen? Dan kunnen ze maar één ding bedenken: *hoe krijgen we die man weg, goedschiks of kwaadschiks*. En nu zijn ze zover dat ze bereid zijn om hem te laten doden. De waarheid van Jezus is onverdraaglijk voor hen. Zoals de waarheid die Navalny sprak, onverdraaglijk was voor Poetin.

De hypocrieten veroordelen Jezus dus ter dood. Maar om dat te bereiken moeten ze Hem overleveren aan de Romeinen, die alleen die straf mochten voltrekken. Jezus zegt dat zo: *'En zij zullen Hem aan de heidenen overleveren om Hem te bespotten en te geselen en te kruisigen.'*

Weer dat woord *'overleveren'*. Ik probeerde deze woorden te proeven en besepte: **Jezus beschrijft hier een weg van steeds verdergaande vernedering**. Eerst valt hij als Jood in de handen van heidenen; dan volgt bespotting (geestelijke vernedering), geseling (lichamelijk vernedering) en het loopt uit op de meest schandelijke dood die denkbaar was: **aan een kruis**, ooit bedacht als executie-werktuig voor slaven. De Man van wie steeds meer mensen gingen geloven dat Hij de Messias was, wordt door de leiders die Jezus' waarheid niet konden verdragen compleet vernederd en gecanceld.

Dat is dus wat hier gebeurt: de waarheid gaat aan de leugen ten onder, de koning wordt vermoord door degenen voor wie macht en positie veel zwaarder tellen dan gerechtigheid of waarheid. Dat is het menselijke drama.

Maar het grote wonder is dat Jezus zegt: *de Zoon des Mensen zal worden overgeleverd*. Door wie? Door Judas? Ook, maar **vooral: door God zelf**. En **door de gehoorzaamheid die Jezus heeft tot het einde toe**. Dat Jezus wordt overgeleverd, is er het onvermijdelijke gevolg van **dat Jezus tot het einde toe trouw blijft aan wat Hij zelf heeft onderwezen**. In zijn onderwijs ontmaskerde Hij machthebbers en **liet zien wat de overvloedige gerechtigheid van het Koninkrijk inhoudt**. Hij verkondigde Gods waarheid in een wereld vol leugens en eigenbelang. En dat alles maakt dat Hij wordt overgeleverd door hen die de waarheid niet kunnen verdragen. En daarmee lijken de leugen, de hoogmoed en de machtswellust het te winnen, zoals dat in onze wereld ook voortdurend het geval is. In zijn kruisdood laat Jezus zich welbewust ten onder gaan aan de machten en krachten van de wereld. De waarheid *lijkt het definitief verloren te hebben*.

Maar ... **het kruis is niet het einde**. Want Jezus eindigt zijn woorden met: *'maar op de*

derde dag zal Hij opgewekt worden'. Weer staat er **'wórd**en': God zelf zal na drie dagen ingrijpen. **Door Jezus uit de doden op te wekken zal God bevestigen – aan Israël en aan de volken van de aarde – dat elk woord dat Jezus ooit gesproken heeft de waarheid van God is**. De hele Bergrede en al die andere woorden die Jezus sprak: **het zijn woorden waar je op kunt bouwen, voor dit leven en voor het leven dat komt**. In de opstanding zal God zelf verkondigen, dat deze Jezus de koning is aan wie alle macht gegeven is in de hemel en op aarde. In de opstanding laat God zien dat zijn waarheid zal overwinnen, dat de gerechtigheid van het Koninkrijk inderdaad veel overvloediger is dan de ongerechtigheid van de overpriesters en schriftgeleerden. **In de opstanding wordt de vernederde Koning verhoogd, tot beschaming van allen die hem overleverden**.

De kruisdood van Jezus krijgt betekenis, als we begrijpen waarom hij werd overgeleverd in de handen van Joodse en heidense autoriteiten. Maar **de diepste betekenis van het kruis ligt in de opstanding op de derde dag**. Op die dag staat onze Koning op. De nederige, opofferende Koning, op wiens woorden je kunt bouwen, nu en voor altijd. Het is nog lijdenstijd, maar **we mogen al uitzien naar de overwinning van Pasen**.

Amen

